

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer
20 september 2022	D.118018 Z.041127

Voorstel ingebracht door M. van Hoek
Portefeuillehouder K. Maier
Begrotingsprogramma en Economische promotie
taakveld

Onderwerp Visie recreatie en toerisme 2022

Voorgesteld besluit

1. stemt in met de Visie Recreatie en Toerisme, in het bijzonder met de doelstelling om niet in te zetten op maximale groei van recreatie, maar het streven naar een optimale balans tussen vraag, aanbod en draagkracht van de omgeving.
2. stemt in met de ambitie binnen de visie voor het oprichten van een Toeristisch Platform om het organiserend vermogen te versterken.
3. neemt kennis van de kansen en knelpunten op het gebied van promotie en samenwerking, routes en activiteiten en verblijfsrecreatie en gaat akkoord met de uitvoering van de genoemde opgaven.
4. neemt kennis van de kansen en knelpunten in de gebieden Stad Buren, Eiland van Maurik en het buitengebied en recreatieplassen en gaat akkoord met de uitwerking naar gebiedsvisies/programma's als vervolgstap voor de genoemde opgaven conform de uitwerking van de omgevingsvisie.
5. neemt het benodigde budget van € 30.000 mee bij de behandeling van de begroting 2023.

Samenvatting van het voorstel

De Visie Recreatie en Toerisme gaat in op de uitwerking van het beleid op dit gebied, gezien vanuit een economisch en ruimtelijk perspectief.

Het doel van de Visie Recreatie en Toerisme is:

“Groei van recreatie en toerisme voor bezoekers en inwoners, zodanig dat er jaarrond een optimale balans ontstaat tussen het aanbod aan vraag gestuurde vrijetijdsbeleving, de toeristische druk en de draagkracht van en bijdrage aan de omgeving.”

Op het gebied van promotie en samenwerking, routes en activiteiten en verblijfsrecreatie zijn de belangrijkste knelpunten, kansen en opgaven geformuleerd. Hiervoor wordt een toeristisch platform opgericht om de samenwerking en uitvoering verder vorm te geven en is er een uitvoeringsbudget beschikbaar. Ruimtelijk zijn de belangrijkste kansen en knelpunten in de gebieden Stad Buren, Eiland van Maurik en het buitengebied en recreatieplassen benoemd. Als vervolgstap worden de genoemde opgaven uitgewerkt naar gebiedsvisies/programma's conform de uitwerking van de omgevingsvisie. Er komt ook budget beschikbaar om als cofinanciering in te zetten bij ingrepen in de openbare ruimte.

HOOFDLIJNEN

1. Inleiding

Op 21 september 2021 is de Nota Economie vastgesteld door de raad. De stap naar de uitvoering van de Nota Economie kan nu gezet worden. Onderdeel hiervan is het opstellen en uitvoeren van de Visie Recreatie en Toerisme. De Visie Recreatie en Toerisme gaat in op de uitwerking van het beleid op dit gebied, gezien vanuit een economisch en ruimtelijk perspectief. De visie maakt daarbij gebruik van de uitgangspunten in de Nota Economie, maar legt ook de verbinding met de omgevingsvisie, het regionaal economisch ambitedocument 2022-2025, de integrale gebiedsagenda Rivierenland en de Toekomstvisie Buren. De Visie Recreatie en Toerisme 2022 is als bijlage toegevoegd aan het raadsvoorstel.

In de Visie Recreatie en Toerisme leggen we de focus op vier thema's, namelijk Promotie & Samenwerking, Verblijfsrecreatie, Routes en Activiteiten & Evenementen. Door de Visie Recreatie en Toerisme beschrijft de gemeente Buren welke ambities en opgaven zij heeft gericht op de thema's. Daarnaast zijn binnen de visie ambities en opgaven beschreven gericht op drie gebieden, namelijk Stad Buren, Eiland van Maurik en Buitengebied & Recreatieplassen. Via deze

visie geeft de gemeente de belangrijkste kansen, knelpunten en opgaven voor de drie gebieden aan.

2. Doel / meetbaar effect

Het doel van de Visie Recreatie en Toerisme is het stellen van kaders waarbinnen recreatieve ontwikkeling kan plaatsvinden in de gemeente Buren. Met de visie willen we richting geven aan de recreatieve en toeristische ontwikkeling in onze gemeente. Zoals aangegeven in de Nota Economie en het regionaal economisch ambitiesdocument is het doel niet om het aantal toeristen en recreanten maximaal te laten groeien, maar:

“Groei van recreatie en toerisme voor bezoekers en inwoners, zodanig dat er jaarrond een optimale balans ontstaat tussen het aanbod aan vraag gestuurde vrijetijdsbeleving, de toeristische druk en de draagkracht van en bijdrage aan de omgeving.”

3. Argumenten

1.1. De Visie Recreatie en Toerisme sluit aan op de doelstellingen en ambities zoals benoemd in de toekomst oriëntatie Buren en de omgevingsvisie Buren.

- Focus is niet op maximale groei maar op evenwichtige groei (en bescheiden bruis).
- Bij de ontwikkeling van recreatie en toerisme wordt de balans gezocht met de omgeving.

1.2. Recreatie en Toerisme is geen uitvoerende kerntaak van de gemeente zelf en voor het bereiken van de doelstellingen en ambities is samenwerking met de betrokkenen essentieel.

- Voor het opstellen van het beleid is succesvol samengewerkt met een klankbordgroep vanuit de verschillende sectoren (horeca, verblijfsrecreatie, musea, dagrecreatie, vrijwilligersorganisaties).
- Met de oprichting van een toeristisch platform kunnen we deze samenwerking bestendigen en uitbouwen.
- Het toeristisch platform kan fungeren als klankbord van de gemeente maar stimuleert ook de onderlinge samenwerking en kennisdeling.

1.3. De Visie Recreatie en Toerisme biedt inzicht in de ambities en opgaven binnen de gemeente Buren voor de thema's: Promotie en Samenwerking, Verblijfsrecreatie, Routes, Activiteiten en evenementen.

- Binnen de bovengenoemde thema's zijn hiervoor in samenwerking met verschillende stakeholders kansen en knelpunten benoemd. Daaraan zijn ook verschillende opgaven benoemd om hier invulling aan te geven.
- Door kennis te nemen van de analyse en in te stemmen met de opgaven wordt invulling gegeven aan het te voeren beleid op economisch en ruimtelijke vlak.
- De uitvoering kan hiervoor worden uitgewerkt in het accountplan Economie en de uitvoering van de omgevingsvisie.

1.4. De Visie Recreatie en Toerisme biedt inzicht in de ruimtelijke kansen, knelpunten en opgaven voor de gebieden Stad Buren, Eiland van Maurik en Buitengebied & Recreatieplaatsen.

- Binnen de bovengenoemde gebieden zijn hiervoor in samenwerking met verschillende stakeholders kansen en knelpunten benoemd. Daaraan zijn ook verschillende opgaven benoemd om hier invulling aan te geven.
- Door kennis te nemen van de analyse en in te stemmen met de opgaven wordt invulling gegeven aan het te voeren beleid op economisch en ruimtelijke vlak.
- De uitvoering kan hiervoor worden uitgewerkt in het accountplan Economie en de uitwerking van de omgevingsvisie in onderliggende gebiedsvisies/programma's.
- Initiatieven voor recreatieve ontwikkeling kunnen op basis van de uitgewerkte gebiedsvisies getoetst worden aan wenselijkheid vanuit de visie recreatie en ontwikkeling en de ruimtelijke kaders. Deze uitwerking dient verder in overleg met alle betrokkenen worden opgesteld in lijn met de omgevingsvisie en de visie recreatie en toerisme op basis van gebiedsvisies.

1.5. Het beschikbare budget (2022) wordt ingezet voor de uitvoering van de Visie Recreatie en Toerisme op het gebied van samenwerking, dienstverlening en promotie. Om ook (structureel) een bijdrage te leveren aan het oplossen van knelpunten en verbeteren van de fysieke

infrastructuur (fietsenstallingen, bewegwijzering, openbare voorzieningen) is een aanvullende budget nodig.

- Met het aanvullende budget kunnen we expliciet een bijdrage aan de (co-)financiering van ingrepen in de openbare ruimte leveren vanuit de visie recreatie en toerisme.
- Fysieke ingrepen zijn nodig om bepaalde knelpunten op te lossen en een directe bijdrage te leveren aan het verbeteren van de omgeving, waarmee ook zichtbaar wordt gemaakt hoe we zorgen dat er een goede balans is tussen recreatie en toerisme en de omgeving.
- Concrete besteding van de gelden wordt jaarlijks uitgewerkt en gemonitord via het accountplan economie en zoveel mogelijk ingezet als co-financiering (in relatie tot reguliere budgetten openbare ruimte en beheer en provinciale programma's).

4. Kanttekeningen

1.4. De Visie Recreatie en Toerisme biedt de algemene kaders voor recreatieve ontwikkeling maar doet nog geen uitspraak over specifieke situaties of locaties. Hiervoor is een verdere uitwerking in gebiedsvisies en vervolgens het bestemmingsplan of een omgevingsplan nodig.

- De gebiedsbijeenkomsten geven inzicht in de situatie in algemene zin, maar bij specifieke aanvragen of ontwikkelingen moet ook gekeken worden naar de mogelijkheden binnen het juridisch en planologische kader. Dit betekent dat in veel gevallen een aanpassing van het bestemmingsplan nodig is of een uitwerking in de vorm van een gebiedsvisie of specifiek omgevingsplan in het kader van de nieuwe Omgevingswet.
- Voor specifieke ontwikkelingen is een omgevingsdialoog met alle stakeholders verplicht. Er is nu gebruik gemaakt van een gerichte stakeholderparticipatie bij de totstandkoming van de visie.
- Om de ruimtelijke en economische ontwikkelingen te sturen wordt er nu gebruik gemaakt van de juridische kaders en instrumenten binnen de ruimtelijke ordening en de APV. Indien blijkt uit de praktijk dat dit onvoldoende is voor een succesvolle uitvoering, controle en handhaving dan zal moeten worden onderzocht of het toevoegen van een exploitatievergunning voor verblijfsrecreatie binnen de APV mogelijk en wenselijk is.

1.5. Voor de uitvoering van de Visie Recreatie en Toerisme zijn beperkte middelen beschikbaar.

Om de ambities te realiseren en opgaven aan te pakken binnen het bestaande budget is het belangrijk om te prioriteren en duidelijke afspraken te maken met zowel interne als externe betrokken partijen (Bureau Toerisme, Regio Rivierenland, Uiterwaarde, ondernemers, brancheverenigingen). De gemeente investeert niet direct in recreatieve ontwikkelingen maar faciliteert de samenwerking en totstandkoming van particuliere initiatieven en heeft beperkte middelen om hierin de juiste randvoorwaarden te scheppen. Er wordt een beperkt budget gevraagd voor fysieke ingrepen in de openbare ruimte die vanuit de gemeente kunnen worden gedaan. Voor de gebiedsgerichte uitwerking is nog geen capaciteit of budget begroot en ook als er nog meer budget nodig is vanuit de doelstellingen van de visie, dan moet hier apart budget voor worden gecreëerd. Mogelijk kan hierbij een verbinding worden gemaakt met de baten uit verblijfsbelasting, maar op dit moment is die er niet.

TOELICHTING EN UITVOERING

5. Financiën

Voor de uitvoering is in 2022 een budget van afgerond 110.000 euro beschikbaar en 0,5 FTE. Afgerond 50.000 euro daarvan is meerjarig begroot en 60.000 euro is beschikbaar in verband met de overheveling van budget uit 2021 die beschikbaar was gesteld voor de verduurzaming van het voetveer (18.000 euro), het uitvoeren van de koepelvisie Buren en de uitvoering van de visie recreatie en toerisme (42.000).

De structurele begroting is gericht op de regionale samenwerking en de bijdrage aan Bureau Toerisme (28.000 euro). En 22.000 euro is gericht op bijdrage voetveer, lokale promotie, bewegwijzering en incidentele projecten. Vanuit team EZ is 0,5 FTE beschikbaar om te zorgen voor samenwerking, ondersteuning en implementatie van de visie. Dit wordt jaarlijks in het accountplan economie opgenomen en gemonitord. In 2022 wordt het incidentele bedrag uit de

overheveling ingezet om naast verduurzaming van het voetveer de uitvoering van de visie recreatie en toerisme in samenspraak met het op te richten Toeristisch Platform Buren en de regionale partners op te starten.

Toerisme zorgt ook voor meer inkomsten voor onze gemeente, inkomsten die gebruikt kunnen worden om onze voorzieningen te verbeteren. De toeristische balans levert zo een positieve bijdrage aan de levendigheid binnen de gemeente. Met als gevolg dat we de leefbaarheid en welvaart vergroten. Als gemeente investeren we niet direct in het aanbod, maar zorgen we wel (ook samen met de regionale partners) voor het stimuleren van de samenwerking, gezamenlijke promotie en afstemming. Op korte termijn is het mogelijk om binnen het genoemde budget de samenwerking aan de verschillende opgaven op te starten en een impuls te geven. Binnen het Accountplan Economie wordt dit jaarlijks uitgewerkt en gemonitord en het budget en de bestedingen worden meegenomen in de financiële en bestuurlijke cyclus.

Op de lange termijn is het wellicht wenselijk om een deel van de verblijfsbelasting (begrote bedragen op jaarbasis 290.000 euro (2022) en 310.000 euro (2023)) in te zetten voor gezamenlijke initiatieven als cofinanciering. Hierdoor ontstaat een structureel groter budget om aan de verschillende opgaven te werken en worden resultaten van bepaalde inspanningen ook beloond doordat dit leidt tot hogere inkomsten voor verblijfsbelasting. Op dit moment wordt hier geen besluit over gevraagd, maar bij de evaluatie en monitoring van de uitvoering van de visie kan dit worden meegenomen.

De huidige begroting is gericht op samenwerking, dienstverlening en promotie, maar de visie geeft ook aan dat er bepaalde fysieke ingrepen in de openbare ruimte nodig zijn om knelpunten op te lossen en de situatie te verbeteren. Deze ingrepen zijn nu niet apart begroot binnen de gemeente en komen dan ten laste van budgetten voor beheer en openbare ruimte. Om dit wel expliciet zichtbaar te maken en daarmee een bijdrage te kunnen leveren aan het verbeteren van onze openbare recreatieve infrastructuur (voor bewoners en bezoekers) met name gericht op bewegwijzering, fietsenstallingen en andere openbare voorzieningen wordt een structureel aanvullende budget gevraagd van 30.000 euro. Dit bedrag kan ingezet worden als (co-) financiering om aanpassingen te doen gericht op het oplossen van knelpunten en een bijdrage te leveren aan de leefbaarheid en kwaliteit van de omgeving.

6. Communicatie

Er wordt een persbericht opgesteld naar aanleiding van de vaststelling van de visie door de raad in september.

7. Uitvoering en planning

Vaststelling van de Visie Recreatie en Toerisme door de gemeenteraad op 20 september 2022. Naar aanleiding van de vaststelling van de visie wordt een gebiedsgerichte aanpak verder uitgewerkt op basis van de ambities, opgaven en acties zoals beschreven in de visie. Dit wordt jaarlijks verwerkt in het accountplan Economie, waarbij de inzet van personeel en uitgaven aan verschillende activiteiten worden beschreven.

8. Participatie

In aanloop naar het opstellen van de Visie Recreatie en Toerisme is een afvaardiging van ondernemers gevraagd om op persoonlijke titel mee te denken over de inhoud van de thema's voor de visie. Een aantal deelnemers hebben deelgenomen aan een klankbordgroep.

Vervolgens zijn vanuit team Economie twee themabijeenkomsten georganiseerd, waarvoor ondernemers breed zijn uitgenodigd om mee te denken over de invulling van de thema's Promotie & Samenwerking, Verblijfsrecreatie, Routes en Activiteiten & Evenementen. Tijdens de twee online bijeenkomsten zijn de wensen en behoeften van de ondernemers opgehaald. De input van de twee sessies is meegenomen in het opstellen van het hoofdstuk gericht op de vier thema's.

Tot slot zijn vanuit team Economie drie gebiedsbijeenkomsten georganiseerd, waarbij ondernemers, inwoners en belangenorganisaties breed zijn uitgenodigd om mee te denken over de invulling van de ruimtelijke randvoorwaarden voor de drie gebieden Stad Buren, Eiland van Maurik en Buitengebied & Recreatieplekken. Tijdens de drie bijeenkomsten zijn de wensen en behoeften van de betrokkenen opgehaald aan de hand van een aantal gesprekstafels. De input

van de drie sessies is meegenomen in het hoofdstuk 'Ruimte voor Recreatie' gericht op de drie gebieden.

Zoals aangegeven zullen bij verdere uitwerkingen en beoordelingen van ruimtelijke initiatieven nog breder participatie worden georganiseerd in het kader van de verplichte omgevingsdialoog bij ruimtelijke procedures in het kader van de nieuwe Omgevingswet en conform de werkwijze van de regiekamer en de behandeling van aanvragen voor omgevingsvergunningen.

9. Duurzaamheid

N.v.t.

Bijlagen:

- Bijlage 1: Nota Economie 'Samen aan slag'
- Bijlage 2: Visie Recreatie en Toerisme 2022

Inlichtingen bij:

Naam	I. Ouwehand- Kristelijn
Domein	Ruimte